

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6636-6637/2542

นาง ประนอมศรี หาญยุทธ โจทก์ บริษัท ต้นก่อหลวง จำกัด กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 150, ป.พ.พ. มาตรา 852, ป.วิ.อ. มาตรา 39,

พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 7, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7

ย่อ / หลักกฎหมาย

ในคดีที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 ให้ใช้เงินตามเช็ค โจทก์และจำเลยที่ 1 ได้ทำสัญญา ประนีประนอมยอมความ และศาลพิพากษาตามยอมแล้ว ผลของการประนีประนอมยอมความ ย่อมทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายที่ได้สละนั้นระงับสิ้นไป ทำให้แต่ละฝ่ายได้สิทธิตามที่แสดงใน สัญญานั้นว่าเป็นของตนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 852 โจทก์คงมี สิทธิเรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้แก่ตนตามสัญญาประนีประนอมยอมความเท่านั้น แม้จำเลย จะไม่ชำระหนี้ตามสัญญาดังกล่าวโจทก์ก็ไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องให้รับผิดชอบในมูลหนี้ตามเช็คได้อีก ดังนั้น หนี้ตามเช็คจึงเป็นอันระงับสิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงเป็นอัน เลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 สิทธิของ โจทก์ในการนำคดีมาฟ้องย่อมระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 ใน สัญญาประนีประนอมยอมความระบุเป็นข้อยกเว้นไว้ว่า การยอมความในคดีแพ่งไม่ถือว่าเป็นการ ยอมความในคดีอาญา ข้อตกลงดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่ขัดต่อกฎหมายโดยขัดแย้งจึงตกเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 150 แต่ข้อตกลงนั้นสามารถแยกออกต่างหากจาก ข้อตกลงอื่น ๆ ได้หาทำให้สัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งตกเป็นโมฆะทั้งหมดไม่(คำสั่ง ศาลฎีกา)

คำพิพากษา

คดีทั้งสองสำนวน ศาลชั้นต้นรวมพิจารณาพิพากษาร่วมกัน โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องทั้งสอง สำนวนว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันออกเช็คโดยเจตนาไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค ขอให้ลงโทษตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 และ ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 83, 91 และนับโทษจำเลยทั้งสองติดต่อกัน ศาลชั้นต้น ได้สอบสวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้องทั้งสองสำนวน จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ และรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 83 เป็นความผิดหลายกรรมเรียงกระทง ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 91 รวม 10 กระหนาบ ปรับจำเลยที่ 1 กระหนาบ 20,000 บาท และจำคุกจำเลยที่ 2 กระหนาบ 3 เดือน รวมปรับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 200,000 บาท และจำคุก จำเลยที่ 2 มีกำหนด 2 ปี 6 เดือน จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มี เหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงปรับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 100,000 บาท และจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 1 ปี 3 เดือน หากจำเลยที่ 2 ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 29, 30 จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ทั้งสองสำนวน

ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาแก้เป็นว่า ปรับจำเลยที่ 1 ในกระทงที่ 1, 3, 6, 7, 8 และ 9 กระทงละ 2,000 บาท รวมโทษ 10 กระทง เป็นปรับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 92,000 บาท และจำคุกจำเลยที่ 2 ในกระทงที่ 1, 3, 6, 7, 8 และ 9 กระทงละ 1 เดือน รวมโทษ 10 กระทง เป็นจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 1 ปี 6 เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงปรับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 46,000 บาท และจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 9 เดือน นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตาม คำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสองฎีกาทั้งสองสำนวนโดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อใน คำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยทั้งสองเป็นผู้ส่งจ่ายเช็คพิพาทและมูลคดีตามเช็คพิพาทคดีนี้โจทก์ได้นำไปฟ้องจำเลยที่ 1 ให้ ชดใช้เงินตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 2279/2537 และหมายเลขดำที่ 2675/2538 ของศาลจังหวัด สมุทรปราการ โจทก์และจำเลยที่ 1 ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความและศาลจังหวัด สมุทรปราการได้พิพากษาตามยอมแล้วเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2539 และวันที่ 17 กรกฎาคม 2539 ปัญหาต้องวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายมีว่า สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับไปแล้วหรือไม่ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าในคดีที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 ต่อศาลจังหวัดสมุทรปราการเรียกให้ จำเลยที่ 1 ใช้เงินตามเช็คพิพาท โจทก์และจำเลยที่ 1 ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความและ ศาลได้พิพากษาคดีตามยอมแล้ว ผลของการประนีประนอมยอมความดังกล่าวย่อมทำให้การ เรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายได้สละนั้นระงับสิ้นไปและทำให้แต่ละฝ่ายได้สิทธิตามที่แสดงในสัญญานั้นว่า เป็นของตน ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 852 โจทก์คงมีสิทธิเรียก ให้จำเลยทั้งสองชำระหนี้แก่ตนตามสัญญาประนีประนอมยอมความเท่านั้น แม้จำเลยที่ 1 จะไม่ ชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น โจทก์ก็ไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องให้จำเลยทั้งสอง รับผิดชอบในมูลหนี้ตามเช็คพิพาทได้อีก ดังนั้น หนี้ที่จำเลยทั้งสองได้ออกเช็คพิพาทเพื่อใช้เงินนั้นจึง เป็นอันระงับสิ้นผลผูกพันไปก่อนที่จะศาลฎีกาจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด คดีจึงเป็นอันเลิกกันตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 สิทธิของโจทก์ใน การนำคดีมาฟ้องย่อมระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 แม้ในสัญญา ประนีประนอมยอมความดังกล่าวข้อ 6 และข้อ 5 ระบุเป็นช้อยกเว้นไว้ว่าการยอมความในคดีแพ่ง ไม่ถือว่าเป็นการยอมความในคดีอาญาก็ตามข้อตกลงดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่ขัดต่อบทบัญญัติ กฎหมายดังกล่าวมาแล้วโดยชัดแจ้งจึงตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 150 และข้อตกลงดังกล่าวสามารถแยกออกจากข้อตกลงตามสัญญา ประนีประนอมยอมความข้อ 1 ได้ จึงหาทำให้สัญญาประนีประนอมยอมความในคดีแพ่งดังกล่าว ตกเป็นโมฆะทั้งหมด" เมื่อสิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับไป จึงให้จำหน่ายคดีทั้งสอง สำนวนเสียจากสารบบความ

องค์คณะ

ธรรมนูญ โชคชัยพิทักษ์ · วิชัย ชื่นชมพูนุท · สุรศักดิ์ กาญจนวิทย์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6636-6637/2542>